گفتاری از دکتر سیدصادق حقیقت در سالگرد درگذشت زنده‌یاد استاد داود فیرحی

در ستایش مؤلف «نواندیشی حوزوی»

بزرگداشت

«شکاف نسلی» در جامعه امروز ما به یک مسأله بدل شده، و متعاقب آن بین نسل جدید با نسل قدیم تفاوت‌های اساسی به وجود آمده است؛ چنانکه شاهد هستیم زبان مشترک چندانی با هم ندارند. به بیان دیگر، نسل جدید که شامل نسل دهه‌های ۷۰ و ۸۰ به بعد می‌شود دغدغه‌ها و مسائلی دارد که برای نسل پدران و مادرانشان ناشناخته و گاه حتی غیرقابل درک است.

علت شکاف نسلی به لحاظ هویتی و فرهنگی این است که در بین جوانان ما چند عنصر تقویت شده است: نخست عنصر «تعقل» است به این معنا که هرکسی بدون دلیل مطلبی را نمی‌پذیرد. اگر شما به جوانان امروزه بگویید که «الف، ب است» به این دلیل که باید تعبداً بپذیرید، معمولاً استنکاف می‌کنند و قبول نمی‌کنند و علت آن را می‌پرسند که چرا «الف، ب است؟» بنابراین ویژگی نخست نسل z تعقل در مقابل تعبد است.

مسأله دوم بحث «آزادی» است. گویا برای نسل قبل به شکل پیشینی راه حق مشخص است و مطابق همان از جوانان هم توقع دارند که در همین راه قدم بردارند. در حالی که نسل جدید می‌خواهد با «آزادی» خود راهش را انتخاب کند. بنابراین خود را از هر نوع اجبار به دور نگاه می‌دارد و هرگاه ببیند اجباری برایش وجود دارد، حتی مطلب حق را هم پس می‌زند.

مسأله سوم نسبت نسل جدید با دین است. نسل قبل بویژه قبل از دهه ۶۰ عمدتاً دین‌مدار بودند اما امروزه در واکنش به وضع موجود در سطوحی از نسل جدید پدیده‌های دیگری را شاهد هستیم.

حال در مقابل این شکاف نسلی و ویژگی‌هایی که نسل جدید اعم از نسل z دارد چند قرائت از اسلام و فرهنگ به چشم می‌خورد: قرائت نخست «قرائت سنتی» است که عمدتاً در علمای سنتی ما دیده می‌شود. بسیاری از علمای سنتی ما اساساً دغدغه ارتباط با مدرنیته ندارند نه اینکه تجددستیز باشند، بلکه تجددگریز هستند. در حالی که یکی از ویژگی‌های نسل جدید این است که روی خوش به تجدد و مدرنیته نشان می‌دهد؛ بنابراین پاسخ سنتی به نسل جدید کفایت نمی‌کند.

قرائت دوم «قرائت رادیکال» است؛ طرفداران این قرائت معتقد به بکاربردن خشونت برای تحمیل دین هستند. این قرائت از قرائت سنتی ناموفق‌تر است، چرا که جوان امروزی نه خشونت را می‌پذیرد و نه تحمیل دین یا تحمیل هر عقیده‌ای را تاب می‌آورد.

اما در مقابل این دو قرائت، یک قرائت دیگری هم وجود دارد که مرحوم دکتر فیرحی به آن گفتمان تعلق دارد و آن «قرائت نواندیشی دینی» یا «گفتمان نواندیشی حوزوی» است. این گفتمان در عین اینکه به اصل دین رجوع می‌کند قرائتی عقلانی، رحمانی، حقوق بشری و دموکراتیک است. یکی از ویژگی‌های برجسته این گفتمان این است که بر عنصر «تعقل» به جای «تعبد» تأکید می‌کند؛

بر حقوق بشر و حقوق انسان به ماهو انسان تأکید می‌کند؛ اسلام او، اسلام رحمانی است؛ اسلامی دموکراتیک است که بر اراده آزاد انسان‌ها در حوزه عمومی مبتنی است. گفتمان نواندیشی دینی یا نواندیشی حوزوی همان راهی است که مرحوم دکتر داود فیرحی در اندیشه و عمل خود پیگیری کرد. به همین دلیل موفق‌تر از دو گفتمان «سنتی» و «رادیکال» ظاهر شد.

به نظر می‌رسد این روایت که هنگامی یک فرد عالِم فوت می‌کند جای او با هیچ چیزی پر نمی‌شود در اینجا صادق باشد؛ بعد از چند سال ما شاهد جایگزینی اشخاصی مانند دکتر فیرحی در جذب جوانان و معرفی اسلام همراه با قرائت تعقلی، حقوق بشری، دموکراتیک و رحمانی نیستیم. فیرحی هم در آثار و هم در عمل خود مأمن و محل آرامش جوانان بود و جوانان احساس می‌کردند که با نزدیک شدن به شخصیت او که شخصیت بسیار متواضعی بود و همچنین با نزدیک شدن به فکر او در قالب کتب و مقالات می‌توانند هم قرائت دینی از اسلام را درک کنند و هم به قرائت عقلانی، رحمانی، حقوق بشری و دموکراتیک اسلام نزدیک شوند.

راه او پر نور و پر رهرو باد.

> گفتمان نواندیشی دینی یا نواندیشی حوزوی همان راهی است که مرحوم دکتر داود فیرحی در اندیشه و عمل خود پیگیری کرد. به همین دلیل موفق‌تر از دو گفتمان «سنتی» و «رادیکال» ظاهر شد

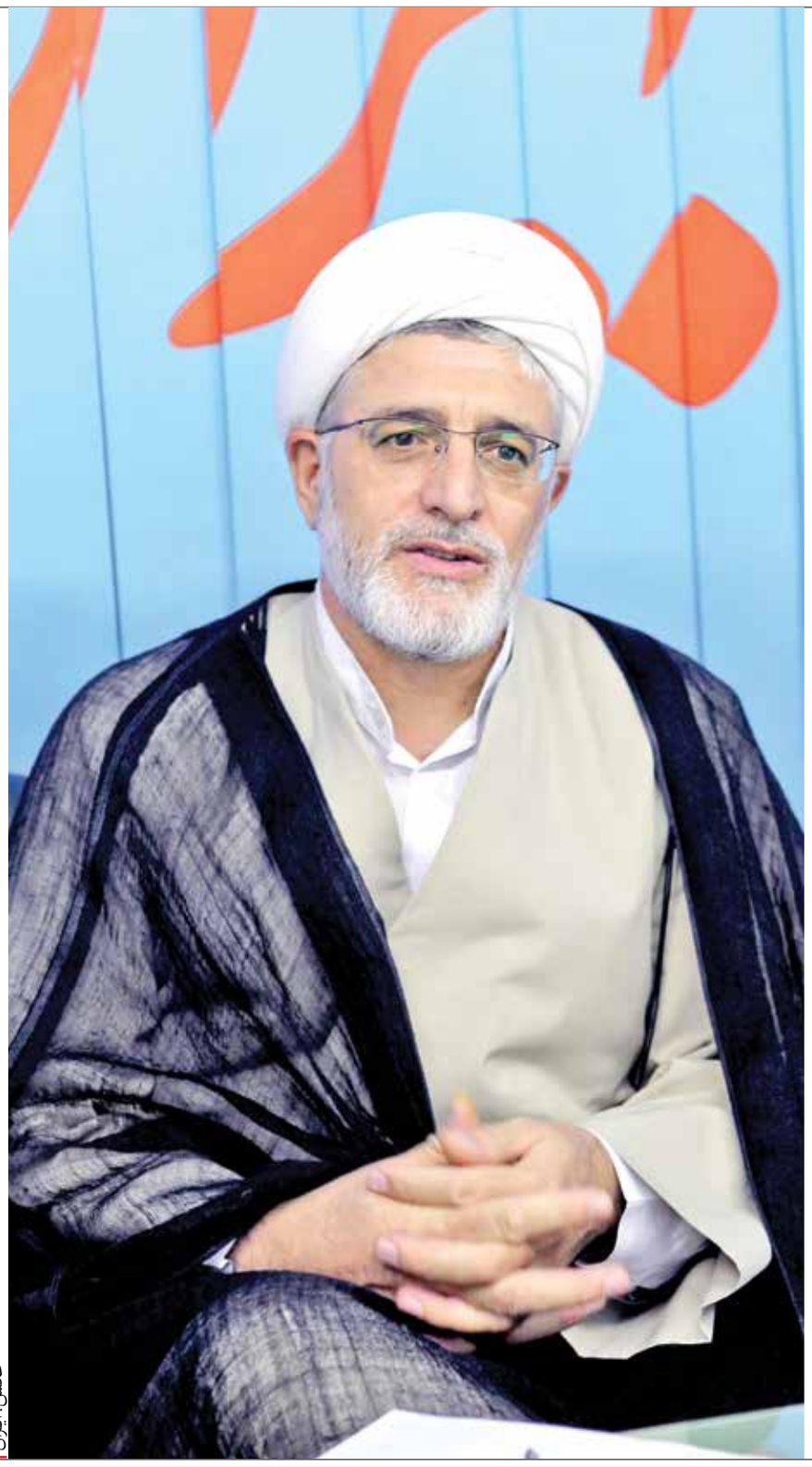

عکس: ایران

> فیرحی هم در آثار و هم در عمل خود مأمن و محل آرامش جوانان بود و جوانان احساس می‌کردند که با نزدیک شدن به شخصیت او و همچنین با نزدیک شدن به فکر او می‌توانند هم قرائت دینی از اسلام را درک کنند و هم به قرائت عقلانی، رحمانی، حقوق بشری و دموکراتیک اسلام نزدیک شوند

مهم‌ترین پروژه فکری فیرحی ناتمام ماند

مصلح مسلح یا مصلح قرارداد؟

یادمان

دکتر بهنام مدی
دکترای حقوق جزا و جرم‌شناسی
از دانشگاه تهران

فیرحی آنگونه که خود در بعضی از سخنانش آورده است از زمان دانشجویی درگیر مسأله «قرارداد»، جایگاهِ آن در سیاست و رابطه‌اش با دولت بوده است. این دغدغه در آخرین سال‌های عمرش نیز همچنان پابرجاست؛ به نحوی که یکی از مهم‌ترین تلاش‌های فکری فیرحی نشان‌دادنِ اهمیت و جایگاهِ قرارداد/رضایت در سنت و سیره سیاسی پیامبر اسلام(ص) بود، هر چند فیرحی خود نتوانست این پروژه را برخلاف دیگر پروژه‌های فکری‌اش به سرانجام برساند. «شاید» با نگاهی وسیع‌تر بتوان ادعا کرد که این حوزه، محلِ اتصالِ میشل فوکو و جان لاک نیز برای فیرحی هست. البته او خود به این نکته اشاره‌ای نکرده بود و این ادعا، صرفاً تفسیر من از آراء و آثار و تأملات فیرحی در طول سال‌های حیات‌اش است.

فیرحی در تاریخ‌نگاری‌اش از صدر اسلام براین نظر بود که اصولاً و عمدتاً، پیشرفتِ کار پیامبر نه به زورِ سلاح و شمشیر، بلکه با اتکا به قرارداد و جلب رضایت طرف‌های مقابل برای پیوستن به حوزه اقتدار پیامبر بود. به تعبیر دیگر، پیامبر اسلام نه «مُصلِحِ مُسَلَّح» آنگونه که علی شریعتی می‌گفت، بلکه پیامبرِ رضایت و قرارداد بود. تعداد جنگ‌های پیامبر بسیار کمتر از تعداد قراردادهایی بود که او بسته است؛ قراردادهایی که به لحاظ محتوایی ارزش تحلیلی بالایی دارند و به تعبیر فیرحی قراردادهای هوشمند (smart) هستند و در میدان عمل نیز گره بسیاری از مشکلات را گشوده‌اند و درهای بسته بسیاری را برای پیامبر باز کرده‌اند؛ حتی می‌توان ادعا کرد که اتکا به قرارداد، کلید دروازه مکه برای پیامبر و خلع سلاح قریش بود.

در اینجا این توضیح را لازم می‌دانم که فیرحی در تلاش بود تا این پروژه را با همکاری بعضی از پژوهشگرانِ جوان پیش ببرد؛ او همزمان ثمره تحقیقاتش را در طول سه ترم در دانشگاه تهران برای دانشجویان عرضه کرد تا آن‌که مرگ امان نداد، او چهره در نقاب خاک کشید و خود نتوانست چاپ و انتشارِ این مهم‌ترین پروژه تحقیقی زندگی‌اش را شاهد باشد. اما به همت مؤسسه اندیشه دینی معاصر و بعضی از شاگردان و نزدیکان مرحوم دکتر فیرحی، آن درس‌گفتارها تدوین و ویرایش شده و مدتی است که با همیاری نشر محترم نی منتشر شده است.

فیرحی در طول حیات نسبتاً کوتاهش تلاش فکری مهمی را به پیش برد؛ او از شالوده‌شکنی فکر یا دانش سیاسی سنتی مسلمانان شروع کرد و تلاش کرد تا نشان دهد که چگونه تفسیر سنتی در نسبت با روابط قدرت شکل گرفته است و در نتیجه تنها تفسیر ممکن نیست؛ این قدم آغازین ریشه در این باور فیرحی داشت که نوگرایی دینی جز از طریق نقدِ دانش سنتی ممکن نخواهد بود.

فیرحی در ادامه جهدِ فکری‌اش تلاش کرد تا قسمت‌های دیده‌نشده نص را از سایه بیرون بکشد و به مرئی و منظر در آورد تا بلکه برای مسائل جامعه اسلامی راهی نو بیابد.

فیرحی تحت تأثیر لاکاتوش معتقد بود که نظریه‌ها به طور کامل از بین نمی‌روند و نمی‌میرند؛ بلکه به حاشیه می‌روند و تلاش می‌کنند خود را بازسازی کنند تا در صورتِ وجود «شرایط امکان» دوباره به متن بازگردند. اکنون باید پرسید شرایط امکانِ نظریه فیرحی یا تفسیر دموکراتیک او از نص چیست؟ این تفسیر چگونه دوباره قدرت می‌یابد و محقق می‌گردد و عرصه سیاسی-اجتماعی را به‌دست خواهد گرفت؟ این سؤالی است که باید به آن پرداخت ولی دست مرگ مجال آن را به فیرحی نداد.

> فیرحی درگیر مسأله «قرارداد»، جایگاهِ آن در سیاست و رابطه‌اش با دولت بوده است. این دغدغه در آخرین سال‌های عمرش نیز همچنان پابرجاست؛ به نحوی که یکی از مهم‌ترین تلاش‌های فکری فیرحی نشان‌دادنِ اهمیت و جایگاهِ قرارداد/ رضایت در سنت و سیره سیاسی پیامبر اسلام(ص) بود

> فیرحی در تاریخ‌نگاری‌اش از صدر اسلام براین نظر بود که اصولاً و عمدتاً، پیشرفتِ کار پیامبر نه به زورِ سلاح و شمشیر، بلکه با اتکا به قرارداد و جلب رضایت طرف‌های مقابل برای پیوستن به حوزه اقتدار پیامبر بود. به تعبیر دیگر، پیامبر اسلام نه «مُصلِحِ مُسَلَّح» آنگونه که علی شریعتی می‌گفت، بلکه پیامبرِ رضایت و قرارداد بود

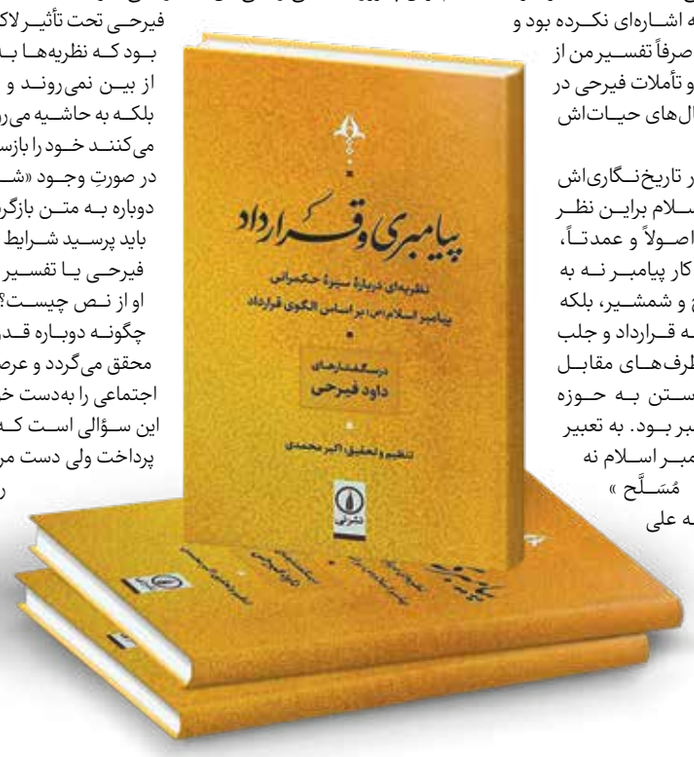

آگهی مزایده عمومی (شماره ۱۴۰۳/۰۴)

مؤسسه‌ای در نظر دارد اموال منقول مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس: SETADIRAN.IR و به شماره مزایده ۱۰۰۳۰۲۱۹۴۰۰۰۰۰۳ بصورت الکترونیکی به‌فروش برساند لذا متقاضیان می‌توانند جهت بازدید از زمان و محل اعلامی مراجعه و جهت شرکت در مزایده به سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت WWW.SETADIRAN.IR مراجعه و شرکت نمایند و یا جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۳۴۸۵۵۰۵ و ۳۳۴۷۷۸۸۹ – ۰۴۴ تماس حاصل فرمایند.

ردیف	نوع مال	تعداد	توضیحات
۱	انواع خودرو (سبک، نیمه‌سنگین و موتورسیکلت)	۶۷ دستگاه	قیمت کارشناسی خودروها بر روی شیشه جلوی هر خودرو نصب شده است.
۲	پودر شیمیایی PVC	۲۰تن	۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (فروش به‌صورت یکجا)
۳	آب رادیاتور به مارک سرمد	۱۲۵۷ بطری ۲ لیتری	۵۰،۲۸۰،۰۰۰ ریال (فروش به‌صورت یکجا)

زمان بازدید: ۵ روز کاری از روز شنبه مورخه ۱۴۰۳/۰۸/۲۶ لغایت روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۳/۰۸/۳۰ (صبح از ساعت ۰۹:۰۰ لغایت ۱۴:۰۰ ظهر)
آدرس محل بازدید: استان آذربایجان غربی، ارومیه، جاده دریا، نرسیده به زندان مرکزی، روبروی شرکت اروم دشت
اعلام نتایج مزایده عمومی ۱۴۰۳/۰۴ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۵ می‌باشد.

توجه: کلیه هزینه‌های جانبی از قبیل: عوارض، مالیات، نقل و انتقال سند، حق الزحمه کارشناسی، هزینه نگهداری و سرپرستی و سایر هزینه‌های مزایده و... بر عهده برنده اصلی مزایده خواهد بود.

آگهی تمدید مناقصه عمومی

قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء (ص) – موسسه شهید رجایی در نظر دارد بخشی از **عملیات آرماتوربندی، قالب بندی، بتن ریزی پارت ۱۰ پروژه احداث پارکینگ طبقاتی شهید قنبرزاده** را از طریق مناقصه عمومی برونسپاری نماید.
لذا از پیمانکاران واجد صلاحیت دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس: **تهران، خیابان شهید بهشتی، نبش خیابان قنبرزاده پارکینگ طبقاتی شهید قنبرزاده، آقای مهندس بیات** یا با شماره تلفن **۰۹۱۲۸۹۳۲۴۰۳** تماس حاصل نمایید.
* مهلت دریافت و بازگشت اسناد مناقصه تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۹ می باشد.
* تضمین شرکت در مناقصه مبلغ ۳،۶۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال مطابق با آیین نامه تضامین دولتی می باشد.
* نحوه پرداخت: ۲۰ % نقدی و ۸۰% غیرنقدی و تهاتر با املاک و مستغلات می باشد.
* هزینه چاپ آگهی مناقصه در روزنامه، به عهده برنده مناقصه می باشد.

IRAN DAILY
1877
www.newspaper.iran-daily.com

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
خرید سوئیچ آلکاتل
شماره مناقصه: PGSOC-LEC-ALCATEL LUCENT -TE-02573

PGSOC
Persian Gulf Star Oil Company
شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام)

شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام) در نظر دارد خرید سوئیچ آلکاتل را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به تأمین‌کننده واجد شرایط واگذار کند، بنابراین از همه شرکت‌های معتبر دعوت می‌شود برای تهیه اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۳۰ تا تاریخ ۱۴۰۳/۰۹/۰۷ با ارسال نامه، اعلام آمادگی خود را (مطابق دستور العمل مکاتبات مندرج در وبگاه شرکت نفت ستاره خلیج فارس سربرگ مناقصات به آدرس WWW.PGSOC.IR) به‌همراه فیش خرید اسناد را از طریق پست الکترونیکی ارسال کنند.
هزینه خرید اسناد: ۲،۰۰۰،۰۰۰ (دو میلیون) ریال واریزی به‌حساب شماره ۰۲۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴۸ بانک تجارت با شماره شبا IR۵۱۰۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴ به‌نام شرکت نفت ستاره خلیج فارس (متقاضیان به‌منظور دریافت شناسه اختصاصی پرداخت می‌بایست با بخش خزانه امور مالی به‌شماره ۰۷۶-۳۱۳۱۲۶۶۰ و ۰۷۶-۳۱۳۱۳۳۵۷ تماس حاصل فرمایند.)
میزان ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه: مبلغ ۲۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (بیست و دو میلیارد) ریال
میزان پیش پرداخت: ۵۰ درصد مبلغ کل قرارداد در قبال دریافت ضمانت‌نامه بانکی معتبر
مدت زمان قرارداد: ۱۴ ماه شمسی
مهلت تسلیم بسته پیشنهادی مناقصه شامل پاکت "ب" (پیشنهاد فنی) و پاکت "د" (ارزیابی کیفی): تا ساعت ۱۲ ظهر روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۹/۲۴
محل تسلیم بسته پیشنهادی مناقصه و محل تحویل کالا: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار صنعت نفت، میدان نفت، بلوار خود کفایی، شرکت نفت ستاره خلیج فارس، امور حقوقی و قراردادها.
تلفن: ۰۷۶-۳۱۳۱۰۰۰۰ داخلی ۳۷۰۸، **دورنگار:** ۰۷۶-۳۱۳۱۳۱۳۱، **کدپستی:** ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳، **ایمیل:** Legal@pgsoc.ir

روابط عمومی و بین‌الملل شرکت نفت ستاره خلیج فارس